

§ 137 Fördelning av vinsten från prästlönetillgångarna

SAMUEL LILJA:

Fru ordförande och kyrkomötet! Jag representerar Ekonomi- och egendomsutskottet. Först vill jag yrka bifall till utskottets förslag att avslå motionerna 2014:8 och 2014:33. Den ena motionen handlar om ändring i kyrkoordningen så att det blir möjligt att fördela vinsten från prästlönetillgångarna mellan församlingarna på ett mera rättvist sätt. Den andra motionen vill ge ett uppdrag till kyrkostyrelsen att se över regelverket för utjämnningssystemet för att optimera avkastningen från prästlönetillgångarna.

Prästlönetillgångarna är självägande stiftelseliknande tillgångar. Prästlönetillgångarna utgör särskilt rättssubjekt som ska förvaltas som självständiga förmögenheter. Minst hälften av avkastningen ska betalas till församlingar och pastorat på lokal nivå som har rätt till andel i denna avkastning. Utdelningen sker efter vissa fastställda andelstag som bara kan ändras av Kammarkollegiet. Högst hälften av avkastningen får användas till andra kyrkliga ändamål. Prästlönetillgångarna förvaltas på uppdrag av kyrkomötet av stift. Kyrkostyrelsen har enligt kyrkoordningen tillsyn över stiftens förvaltning av prästlönetillgångarna. Att ändra i andelstalen och fördela resultatet från prästlönetillgångarna mer solidariskt är en grannliga uppgift, och jag föreställer mig att det skulle väcka känslor i de församlingar och pastorat med andelar i prästlönetillgångarna. Som framgår av utskottets övervägande kan andelstal endast ändras av Kammarkollegiet. Med tanke på den översyn av Svenska kyrkans utjämnningssystem som pågår, som också berör prästlönetillgångarna, och som ska vara klar i april 2015 anser utskottet att det är olämpligt att ge kyrkostyrelsen ett utredningsuppdrag som rör utjämnningssystemet.

Ekonomi- och egendomsutskottet föreslår kyrkomötet besluta avslå motionerna 2014:8 och 2014:33.

MATS NILSSON:

Fru ordförande och mina damer och herrar! Jag har skrivit en motion och ska läsa motivering till den. Jag tillstyrker min motion 2014:33 och det är synnerligen viktigt i det här ärendet.

Med de prognoser för framtiden vad det gäller medlemstal och ekonomi är det av största vikt att optimera möjliga inkomster till Svenska kyrkan. Prästlönetillgångarna är en mycket viktig inkomstkälla till kyrkans verksamhet. Med det nuvarande systemet är det stor risk att den del som tillfaller stiftet blir målet för avkastningen från prästlönetillgångarna i varje stift. Mycket av tillgångarna är skog och avkastning därifrån. Över tid varierar konjunkturen vilket gör att priset och efterfrågan på produkterna blir mer eller mindre eftertraktade. Som förvaltare av skog vill man ha ett så jämnt flöde som möjligt och i stort omsätta den långsiktiga tillväxt som sker. Det finns dock handlingsutrymme genom att avverka lite mer när det gäller högkonjunktur och lite mindre när priset är mindre. Här ligger fällan med det nuvarande systemet. För att fylla målet behövs mindre kvantitet när det är ett högt pris och mer när det gäller ett lägre pris. Det borde vara en självklarhet att man från stiftet ska vara solidarisk mot utjämnningssystemet. Nu är det dock verkligen så att alla är sig själva närmast och helst inte vill dela med sig med skatten osv. Det måste löna sig att vara effektiv och ge fördelar till de som jobbar bra och tillför kyrkan resurser. Här är det viktigt att man då ser till att man optimerar de här sakerna på ett bra sätt. Nu kommer det underbara, mina damer och herrar! Utskottets förslag: Kyrkomötet beslutar att avslå motion 2014:33 och det gör man så här. Utskottet erfar, mina

damer och herrar, att kyrkostyrelsen tillsatt en utredning som för närvarande gör en översyn av Svenska kyrkans utjämningsystem och som ska lämna sina förslag till kyrkostyrelsen i april 2015. Helt riktigt, men nu kommer det. I den utredningen inkluderas den särskilda utjämningsavgiften som utgör den del av utdelningen från prästlönetillgångarna som tillfaller utjämningsystemet. Det skulle mot den bakgrunden vara helt olämpligt att i nuläget ge kyrkostyrelsen ett utredningsuppdrag som rör utjämningsystemet. Det är bara så att de har klart och tydligt fått i uppgift att detta inte ska ingå i det utredningsuppdraget, så med andra ord finns det bara ett förslag och det är mitt ...

SAMUEL LILJA (REPLIK):

Ekonomi- och egendomsutskottet vidhåller den här skrivningen och yrkar avslag på motion 2014:33. Tidigast nästa år i april så vet vi med sanning vad som kommer att komma fram ur den här utredningen.

MATS NILSSON (REPLIK):

Det är faktiskt så att där finns inte direktiv att man ska titta över det här i den utredningen. Det är klart och tydligt markerat. Det är flera som har kollat det här och det visar sig att här har man gjort en dunderblunder ifrån Ekonomi- och egendomsutskottets sida genom att inte kontrollera sanningen i detta. Det finns ett förslag och det är att tillstyrka min motion i detta läge.

HELÉNE LUNDSTRÖM:

Fru ordförande! Jag börjar med att yrka bifall till motion 2014:8. Det är lite konstigt med Ekonomi- och egendomsutskottets övervägande, där man säger ”utdelning från prästlönetillgångarna som stiftet varje år gör till församlingar och pastorat beräknas efter lagskyddade andelstal som respektive församling har. Dessa andelstal kan endast ändras av Kammarkollegiet efter särskild prövning”. Jag undrar då vad det är som hindrar att kyrkostyrelsen gör en hemställan hos Kammarkollegiet för att ändra andelstal. Om det inte är möjligt kommer man aldrig att kunna ändra någonting i kyrkan överhuvudtaget, eftersom det som alltid har varit ska alltid vara för man kan inte göra en hemställan någonstans. Därefter får man göra nödvändiga ändringar i kyrkoordningen och andra lagar som kanske blir aktuellt. De här andelarna går ju tillbaka på donationer sedan 1300-talet och det måste bli rättvisare fördelning och det är viktigt att andelarna till församlingarna blir mera rättvisat fördelade än vad som sker nu.

SAMUEL LILJA (REPLIK):

Vi har på den här korta stunden försökt att kontrollera uppgiften hos den förre talaren men det gäller även den senaste talaren. Det är visst så att det här ingår i utredningen som ska vara klar den 15 april 2015.

Beslut i ärendet återfinns i kyrkomötets protokoll, § 179.